

**De Klachtencommissie als bedoeld in artikel 10:1 van de Wet Verplichte GGZ,
werkzaam ten behoeve van de Stichting GGzE te Eindhoven,**

is inzake de klacht 2021/058 van:

mevrouw XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in De Woenselse Poort, de afdeling Keer, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. Het verloop van de behandeling van de klacht

De klachtencommissie ontving op 11 november 2021 een klaagschrift, gedateerd 11 november 2021 van mevrouw XXXX, hierna te noemen klaagster.

Klaagster heeft zich voor het opstellen van haar klaagschrift en bij de mondelinge behandeling van de klacht laten bijstaan door mevrouw XXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon.

De klacht richt volgens het klaagschrift zich tegen mevrouw XXXX, gezondheidszorgpsycholoog en regiebehandelaar van de afdeling Keer.

De klachtencommissie ontving op 17 november 2021 een verweerschrift, gedateerd eveneens op 17 november 2021.

Verweerster heeft zich bij het opstellen van het verweerschrift en bij de mondelinge behandeling van de klacht laten bijstaan door mevrouw mr. XXXX, als juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerster te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldverbinding behandeld. Klaagster en verweerster, de personen die hen bijstonden, alsmede de leden van de klachtencommissie en de secretaris van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding. De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 30 november 2021.

Klaagster is er blijkens de toestemmingsverklaring mee akkoord dat de commissieleden, indien nodig, het dossier inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

Tijdens de mondelinge behandeling van de klacht heeft klaagster verzocht om de klacht te mogen uitbreiden met een klacht over een aan klaagster opgelegde beperking in het ontvangen van post en dan in het bijzonder in het ontvangen van postpakketten.

De klachtencommissie heeft dit verzoek afgewezen, omdat de klachtencommissie noch verweerster zich hier op hebben kunnen voorbereiden. Een zorgvuldige behandeling van deze klacht zou daardoor in het gedrang komen. Klaagster is geadviseerd om eventueel een afzonderlijke klacht over deze beperking te formuleren en in te dienen bij de klachtencommissie.

Klaagster heeft bij de loop van de mondelinge behandeling van de klacht ook aangegeven dat het eigenlijk niet meer van belang is of de klachtencommissie de klacht over de beperking van klaagster in het gebruik van haar mobiele telefoon gegrond verklaart, indien het gegrond-verklaren van de klacht er niet toe zou leiden dat klaagster kan worden teruggeplaatst naar beveiligingsniveau 2. Doordat door de behandelaren een melding bijzonder voorval is gedaan bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid van de gebeurtenissen die aanleiding waren voor aangifte bij de politie is klaagster naar beveiligingsniveau 3 teruggeplaatst. En onderdeel van de beperkingen bij dit beveiligingsniveau is dat er geen vrij gebruik gemaakt mag worden van de eigen mobiele telefoon of van het internet. Door

verweerster werd dit bevestigd. Ook geeft verweerster aan dat een melding bijzonder voorval niet kan worden teruggedraaid. De beslissingsbevoegdheid over een eventuele terugplaatsing naar beveiligingsniveau 2 ligt noch bij de behandelaar, noch bij de klachtencommissie en een eventuele gegrond verklaring van de klachtencommissie betekent daardoor niet dat klaagster teruggeplaatst kan worden naar beveiligingsniveau 2.

De klachtencommissie heeft zich afgevraagd of de verdere behandeling van de klacht in dit licht nog zinvol zou zijn. De klachtencommissie heeft besloten om de behandeling van de klacht voort te zetten omdat in haar ogen het voor klaagster en verweerster van belang is om te weten of de klachtencommissie van oordeel is of klaagster bij de beperking van het gebruik van haar mobiele telefoon zorgvuldig heeft gehandeld.

2. De klacht

De klacht van klaagster richt op de beslissing van 9 november 2021 om klaagster te beperken in het gebruik van haar mobiele telefoon.

3. Standpunt van de klaagster

Klaagster is van mening dat haar ten onrechte een beperking in het gebruik van communicatiemiddelen is opgelegd. Zij heeft niets gedaan dat deze beperking rechtvaardigt. Klaagster heeft een medepatiënt die het heel moeilijk had willen steunen. Klaagster heeft nooit aan iemand beloofd om te helpen in een traject naar het levenseinde. Klaagster heeft deze medepatiënte een luisterend oor geboden. Klaagster was haar steun en toeverlaat. Deze medepatiënte heeft aan klaagster verteld dat zij in een besluitvormingstraject zat om haar leven te kunnen beëindigen. De verwachting van de medepatiënte was dat dat traject nog een half jaar zou duren en dan kon sterven. Zij wilde voor haar dood €3000,- aan klaagster schenken. Klaagster heeft dat geld gekregen en heeft daar impulsaankopen mee gedaan.

Voorafgaande aan de beslissing om de beperking in het gebruik van communicatiemiddelen op te leggen is overleg geweest met J.C., van de afdeling Long Care. Deze persoon heeft in de ogen van klaagster het slechtste met haar voor.

Klaagster leeft alleen maar in angst. Zij leeft voor haar zoontje. Klaagster zou daarom nooit zoiets doms doen.

De beslissing om klaagster te beperken in het recht op het gebruik van communicatiemiddelen is gebaseerd op een grote leugen. Daarom wil klaagster haar telefoon terug. Ook wil klaagster dat haar excuses worden aangeboden.

Klaagster verzoekt de klachtencommissie om de klacht gegrond te verklaren.

Klaagster verzoekt tevens om haar een schadevergoeding toe te kennen.

4. Standpunt van de verweerster

De klacht betreft de beslissing van 9 november 2021 om klaagster te beperken in haar gebruik van een mobiele telefoon.

Klaagster geeft in haar klaagschrift aan dat zij van mening is dat haar ten onrechte een beperking communicatiemiddelen is opgelegd. Klaagster geeft aan dat zij niets verkeerd heeft gedaan. Zij heeft geprobeerd om een medepatiënt te steunen die het heel moeilijk had. Klaagster heeft nooit iemand beloofd om te helpen in een traject levenseinde.

Klaagster heeft een tbs-maatregel gekregen op grond van een veroordeling wegens diefstal voorafgegaan, vergezeld of gevolgd met geweld of bedreiging met geweld tegen personen gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken, waarbij die bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht is.

Aanleiding voor de beperking van het gebruik van communicatiemiddelen was het ontstaan van geruchten dat klaagster betrokken zou zijn bij handel en delictgedrag, nadat zij €3000,- had gekregen van een medepatiënt. De medepatiënt geeft aan dat zij in ruil daarvoor een suïcidepil zou krijgen van klaagster. Volgens klaagster is dit niet het geval. Volgens klaagster heeft zij dit geld geschonken gekregen.

Door de informatie die over klaagster was verkregen, is het vermoeden ontstaan dat klaagster opnieuw delictgedrag aan het vertonen was.

Indien de geruchten over klaagster waar zijn, dan wordt door het beperken van het gebruik van communicatiemiddelen voorkomen dat zij een suïcidepil regelt voor haar medepatiënt.

Daarnaast heeft de instelling een melding bijzonder voorval moeten doen bij het ministerie van Justitie. Tevens is aangifte gedaan van de vermoedens over het mogelijke gedrag van klaagster.

Voordat werd besloten tot het opleggen van de beperking is op 9 november 2021 gesproken met de manager en de psychiater. Zij zijn akkoord gegaan met het opleggen van de beperking. Zij hebben de situatie beoordeeld en ook de wilsbekwaamheid van klaagster getoetst. Daarna is besloten om aan klaagster een beperking in de communicatiemiddelen op te leggen. Eveneens op 9 november 2021 is gesproken over de situatie met klaagster, de zorgverantwoordelijke en een teamlid. Aan klaagster is uitgelegd dat het gevolg van haar handelen is dat zij haar mobiele telefoon in moest leveren. Vervolgens is aan klaagster de gemotiveerde beslissing uitgereikt.

Gelet op klaagsters indexdelict en haar gedrag naar medepatiënten kon de zorgverantwoordelijke geen andere beslissing nemen dan het tijdelijk innemen van de mobiele telefoon. Uiteraard wordt klaagster wel in de gelegenheid gesteld om te bellen met PVP, advocaat en ook met haar zus, daar verblijft haar zontje immers.

Verweerster is van mening dat zij gelet op de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid correct heeft gehandeld. Er is geen minder ingrijpende beperking mogelijk om te voorkomen dat klaagster opnieuw delictgedrag vertoont.

Er zal dagelijks een evaluatie plaatsvinden of klaagster haar telefoon weer terug kan krijgen. Hierdoor is voldaan aan de gestelde eisen van de wet.

Verweerster verzoekt de klachtencommissie om de klacht ongegrond te verklaren.

Ten aanzien van het verzoek van klaagster dat zij om een schadevergoeding, merkt verweerster op dat het verzoek om schadevergoeding wordt niet verder onderbouwd.

Verweerster is van mening dat er geen aanleiding is voor het aanbieden van excuses of het toekennen van een schadevergoeding.

5. Bevoegdheid van de klachtencommissie om de klacht te behandelen

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat klaagster TBS met dwangverpleging is opgelegd, waarvan de termijn op 6 september 2021 door de Rechtbank Rotterdam met één jaar is verlengd. Zij verblijft in De Woenselse Poort op grond van artikel 37b van het wetboek van Strafrecht. Op personen die om die reden gedwongen worden verpleegd en behandeld in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van artikel 9:1 van de Wvvgz de klachtprocedure van deze wet van toepassing. Dat betekent dat klaagster bij de klachtencommissie een klacht zoals omschreven in artikel 10:3 van de WvGGZ kan indienen.

De klachtencommissie is van mening dat de klacht die klaagster naar voren heeft gebracht, namelijk over de beslissing om haar te beperken in het gebruik van haar mobiele telefoon, beschouwd moet worden als een beslissing om klaagster te beperken in haar recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen, als bedoeld in artikel 9:9 lid 3 Wvvgz.

Een dergelijke beperking in het recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen behoort tot de in artikel 10:3 genoemde verplichtingen en beslissingen op grond waarvan een patiënt een klacht kan indienen. Het klachtrecht op grond van de WVGZ is derhalve van toepassing op de klacht die klaagster naar voren brengt.

6. Beoordeling van de klacht

De klachtencommissie wil in de eerste plaats een opmerking maken over het weinig concrete taalgebruik van verweerster over de reden waarom klaagster is beperkt in het gebruik van communicatiemiddelen. Gesproken wordt van “ruis” dat klaagster geld zou hebben ontvangen van een medepatiënte om, in ruil daarvoor, deze medepatiënte te voorzien van een pil waarmee zij een einde aan haar leven zou kunnen maken. De klachtencommissie kan zich bij het begrip “ruis” niet meer voorstellen dan dat er geruchten zouden zijn over klaagster. Maar dat deze geruchten vaag en zonder duidelijke bron zijn. De klachtencommissie is van oordeel dat een vergaande beslissing als een beperking in het recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen slechts genomen kan worden als er een gegronde reden voor is. Dat betekent dat de reden dan ook duidelijk moet worden gegeven in de besluitvorming over de beperking. Een begrip als “ruis” is dan onvoldoende concreet. De klachtencommissie heeft in de overgelegde rapportage terug kunnen vinden dat de informatie over het hoe en waarom klaagster geld van de medepatiënte had ontvangen afkomstig was van medewerkers van de afdeling waar deze patiënte op dat moment verbleef. En niet minder belangrijk, de medewerkers hadden deze informatie gekregen van de medepatiënte zelf. De klachtencommissie kan dan ook niet begrijpen dat deze concrete informatie niet is opgenomen in de stukken, waarin de beslissing om klaagster te beperken in haar recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen wordt gemotiveerd.

De klachtencommissie is verder van oordeel dat toen de informatie over klaagster haar behandelaars bereikte, zij niets anders konden doen dan daar actie op ondernemen. Door klaagster is bij de mondelinge behandeling aangegeven dat men een eigen onderzoek had moeten instellen en niet meteen aangifte en een melding bijzonder voorval had moeten doen. Op het moment waarop de beslissing werd genomen om klaagster te beperken in haar recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen was geen enkel bewijs van het vermeende gedrag van klaagster, aldus klaagster. Door verweerster werd daar tegenin gebracht dat de aangifte is gedaan omdat sprake was van een mogelijk ernstig misdrijf. Daar moest inderdaad onderzoek naar worden gedaan. Maar het is niet aan De Woenselse Poort om onderzoeken te doen in strafrechtelijke aangelegenheden. Dat is een zaak van politie en justitie. Het instellen van een eigen onderzoek zou er zelfs toe kunnen leiden dat daardoor een zorgvuldig eigen onderzoek van de politie in de weg wordt gezeten.

Verder gaf verweerster aan dat als over een patiënt, die met een TBS wordt verpleegd en behandeld bij de politie aangifte wordt gedaan, dat zondermeer ook moet leiden tot het doen van een melding bijzonder voorval bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

De klachtencommissie is van mening dat de overwegingen van de behandelaars van klaagster om het onderzoek naar mogelijke strafbare feiten die zouden zijn begaan door klaagster aan de instanties die daar deskundig in zijn en ook toe zijn aangewezen van zorgvuldigheid getuigen. Verweerster heeft naar het oordeel van de klachtencommissie in deze een juiste beslissing genomen.

Dat neemt niet weg dat bij de beslissing om klaagster te beperken in haar recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen de regels van de Wvggz in acht genomen dienden te worden, omdat de beslissing van het Ministerie van Justitie en Veiligheid om klaagster terug te plaatsen naar beveiligingsniveau 3 op dat moment nog niet bekend was. Op het moment waarop de beslissing werd genomen gold voor klaagster nog beveiligingsniveau 2, waarbij het recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen niet wordt beperkt. De klachtencommissie zal de beslissing om klaagster te beperken in haar recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen dan ook toetsen aan artikel 9:9 lid 3 en aan artikel 8:9 lid 1, lid 2 en lid 3 van de Wvggz.

In de Wvggz wordt in artikel 9:9 lid 3 aangegeven om welke redenen beperkingen kunnen worden opgelegd in het recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen. Deze redenen zijn;

- a indien naar het oordeel van de zorgverantwoordelijke van de uitoefening van dit recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen ernstige nadelige gevolgen moeten worden gevreesd voor de gezondheidstoestand van betrokkene, dan wel

- b indien dit ter voorkoming van de orde of voor de veiligheid in de accommodatie, zoals die in de huisregels is beschreven, of ter voorkoming van strafbare feiten noodzakelijk is.

De klachtencommissie is van oordeel dat uit de overgelegde stukken voldoende blijkt dat de beslissing om klaagster te beperken in haar recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen werd ingegeven om de veiligheid in De Woenselse Poort te waarborgen en om te voorkomen dat klaagster een strafbaar feit zou kunnen begaan.

Verder wordt in artikel 9:9 lid 4 Wvggz aangegeven dat het opleggen van beperkingen, zoals de beperking van het recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen het eerste, tweede of derde lid van artikel 8:9 Wvggz van overeenkomstige toepassing is.

De klachtencommissie zal de beslissing om klaagster te beperken in haar recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen toetsen aan deze bepalingen van de Wvggz.

In artikel 8:9 Wvggz wordt aangegeven welke stappen dienen te worden gezet om een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg te mogen nemen. Deze stappen moeten ook worden gezet in het geval dat een beslissing als bedoeld in artikel 9:9 lid 3 wordt genomen.

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat:

- De zorgverantwoordelijke zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van klager.
Dit blijkt uit de overgelegde rapportages en in het bijzonder uit hetgeen op 9 november 2021 in het dossier van klaagster is vastgelegd.
- Uit de overgelegde rapportage blijkt dat op 9 november 2021 door de zorgverantwoordelijke, in het bijzijn van een teamlid, overleg is gevoerd met klager over het voornemen om klaagster te beperken in het recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen door het innemen van haar telefoon en door klaagster niet toe te staan om gebruik te maken van de afdelingscomputer.
- De zorgverantwoordelijke van klager is geen psychiater. Uit de overgelegde rapportage blijkt dat op 9 november 2021 overleg heeft is met de psychiater, die tevens in het kader van de multidisciplinaire behandeling van klaagster bij haar behandeling is betrokken, en dat de psychiater heeft ingestemd met het innemen van de telefoon van klaagster en het verbod om gebruik te maken van de afdelingscomputer. Verderop wordt in het dossier vermeld door verweester dat op 9 november 2021 overleg is geweest met de bij de behandeling van klaagster betrokken psychiater. De klachtencommissie leest uit de rapportage dat sprake is geweest van een gezamenlijke beslissing van verweester en de behandelend psychiater.
- Aan klaagster is op 9 november 2021 een formulier overhandigd waarin de beslissing om haar telefoon in te nemen en haar te verbieden om gebruik te maken van de afdelingscomputer op schrift is gesteld. De beslissing wordt daarin ook gemotiveerd.
- In het hiervoor genoemde formulier is vastgelegd dat de wilsbekwaamheid van klaagster zou zijn beoordeeld. Dit is echter niet terug te vinden in het dossier van klaagster. Echter, omdat de verplichting om de wilsbekwaamheid te beoordelen is neergelegd in artikel 8:9 lid 4 Wvggz, en lid 4 van artikel 8:9 Wvggz niet van toepassing is op beslissingen die op grond van artikel 9:9 Wvggz worden genomen, is deze vermelding in het kader van de toetsing door de klachtencommissie niet relevant.

De klachtencommissie komt daarmee tot het oordeel dat door de zorgverantwoordelijke voldaan is aan het bepaalde in het eerste, tweede en derde lid van artikel 8:4 Wvggz.

De klachtencommissie zal de beslissing om klaagster te beperken in haar recht op vrij gebruik van communicatiemiddelen toetsen aan de beginselen van doelmatigheid, proportionaliteit, subsidiariteit en veiligheid.

1. Doelmatigheid

Door het innemen van de telefoon van klaagster moet bereikt worden dat zij geen contacten buiten de instelling kan aangaan of kan onderhouden met derden buiten de instelling om te trachten om een middel aan te schaffen waarmee een medepatiënte zich van het leven zou kunnen beroven. De klachtencommissie is van mening dat het innemen

van de telefoon en door klaagster niet wordt toegestaan gebruik te maken van de afdelingscomputer dit doel kan worden bereikt.

2. Proportionaliteit

Het innemen van de telefoon en het verbod om gebruik te maken van de afdelingscomputer moet proportioneel zijn. Dat wil zeggen dat een redelijke verhouding moet bestaan tussen het te bereiken doel en het ingezette middel.

De klachtencommissie is van mening dat het doel om te voorkomen van het verkrijgen van een middel waarmee een medepatiënte zich van het leven zou kunnen beroven dermate zwaarwegend is dat het innemen van de telefoon van klaagster en een verbod om gebruik te maken van de afdelingscomputer rechtvaardigt en dat daarmee het doel in een redelijke verhouding staat tot het ingezette middel.

3. Subsidiariteit

Het minst ingrijpende middel moet worden ingezet om het beoogde doel te bereiken. De klachtencommissie ziet geen andere mogelijkheden om het beoogde doel te bereiken dan het innemen van de telefoon van klaagster en haar te verbieden gebruik te maken van de afdelingscomputer.

4. Veiligheid

De aan klaagster opgelegde beperkingen in het vrij gebruik van communicatiemiddelen brengt de veiligheid van klaagster niet in gevaar.

Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht van klaagster om haar te beperken in haar recht op het vrij gebruik van communicatiemiddelen; **ongegrond**.

Schadevergoeding

Klaagster heeft de klachtencommissie verzocht om haar een schadevergoeding toe te kennen. Omdat de klachtencommissie de klacht van klager ongegrond heeft verklaard, wijst de klachtencommissie dit verzoek af.

Deze beslissing werd genomen in Eindhoven op 30 november 2021 door de klachtencommissie bestaande uit mr. XXXX, voorzitter, mevrouw XXXX, psychiater, en de heer XXXX, in aanwezigheid van de secretaris van de klachtencommissie mevrouw XXXX.